

DECIZIE

29 mai 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Oleg Sternioală
Galina Stratulat
Victor Burduh

examinând recursul declarat de Federația Națională a Sindicatelor din Agricultură și Alimentație „Agroindsind”,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Tudor Guțu împotriva Federației Naționale a Sindicatelor din Agricultură și Alimentație „Agroindsind” cu privire la obligarea recalculării și achitării diferenței salariului, a compensației de întârziere, completarea carnetului de muncă, repararea prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii din 07 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a respins ca neîntemeiată cererea apelantului privind repunerea în termen a apelului; s-a restituit ca tardiv apelul declarat de Federația Națională a Sindicatelor din Agricultură și Alimentație „Agroindsind” împotriva hotărârii din 20 aprilie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani,

c o n s t a t ă:

La 09 august 2017, Tudor Guțu a depus cerere de chemare în judecată împotriva Federației Naționale a Sindicatelor din Agricultură și Alimentație „Agroindsind” prin care a solicitat obligarea recalculării și achitării diferenței salariului, compensației de întârziere, completarea carnetului de muncă, repararea prejudiciului moral și încasarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 20 aprilie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, acțiunea a fost admisă parțial; s-a încasat din contul Federației Naționale a Sindicatelor din Agricultură și Alimentație „Agroindsind” în beneficiul lui Tudor Guțu suma de 15267 de lei, ceea ce constituie diferența salariului neachitat pentru perioada 09 august 2014 - 16 noiembrie 2015; suma de 2923,92 de lei, ceea ce constituie compensația de întârziere și suma de 5000 de lei, ceea ce constituie cheltuielile de asistență juridică; s-a obligat Federația Națională a Sindicatelor din Agricultură și Alimentație „Agroindsind” să efectueze rectificări în carnetul de muncă a lui Tudor Guțu, și anume, la pag. 14-15, la înscrierea privind concedierea salariatului, în locul ștampilei „secretariatului” să aplice ștampila unității - Federația Națională a Sindicatelor din Agricultură și Alimentație „Agroindsind”; în rest, acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată.

La 26 aprilie 2018, Federația Națională a Sindicatelor din Agricultură și Alimentație „Agroindsind” a depus cerere de apel, prin care a solicitat casarea hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei hotărâri noi prin care cererea de chemare în judecată depusă de Tudor Guțu să fie respinsă integral.

Prin încheierea din 10 iulie 2018 a Curții de Apel Chișinău, nu s-a dat curs cererii de apel depuse de Federația Națională a Sindicatelor din Agricultură și Alimentație „Agroindsind”; s-a acordat apelantei un termen de șapte zile, din momentul recepționării încheierii, pentru prezentarea cererii de apel întocmită în conformitate cu exigențele Legii și a dovezii de plată a taxei de stat în mărime de 409 lei; s-a explicat că în caz dacă nu va lichida neajunsurile menționate, cererea de apel nu va fi considerată depusă și împreună cu actele anexate va fi restituită.

Prin încheierea din 27 septembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău s-a restituit apelul declarat de Federația Națională a Sindicatelor din Agricultură și Alimentație „Agroindsind” (f.d. 119-121).

La 22 octombrie 2018, Federația Națională a Sindicatelor din Agricultură și Alimentație „Agroindsind” a declarat recurs împotriva încheierii din 27 septembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care a solicitat casarea încheierii contestate, cu restituirea cauzei în instanța de apel, pentru examinarea în fond a apelului.

Prin decizia din 16 ianuarie 2019 a Curții Supreme de Justiție s-a respins recursul declarat de Federația Națională a Sindicatelor din Agricultură și Alimentație „Agroindsind” și a fost menținută încheierea din 27 septembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Tudor Guțu împotriva Federației Naționale a Sindicatelor din Agricultură și Alimentație „Agroindsind” cu privire la obligarea recalculării și achitării diferenței salariului, a compensației de întârziere, completarea carnetului de muncă, repararea prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de judecată.

La 24 ianuarie 2019, conform ștampilei aplicate pe plicul poștal (f.d. 147), Federația Națională a Sindicatelor din Agricultură și Alimentație „Agroindsind” a depus apel motivat împotriva hotărârii din 20 aprilie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, solicitând repunerea apelului în termen, admiterea cererii de apel, casarea hotărârii contestate, cu emiterea unei noi hotărâri de respingere integrală a acțiunii.

Prin încheierea din 07 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău s-a respins ca neîntemeiată cererea apelantului privind repunerea în termen a apelului; s-a restituit ca tardiv apelul declarat de Federația Națională a Sindicatelor din Agricultură și Alimentație „Agroindsind” împotriva hotărârii din 20 aprilie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani.

La 27 februarie 2019, conform sigiliului aplicat pe plicul poștal (f.d. 164), Federația Națională a Sindicatelor din Agricultură și Alimentație „Agroindsind” a declarat recurs împotriva încheierii din 07 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău solicitând admiterea cererii de recurs, casarea încheierii contestate, cu restituirea în instanța de apel spre examinare în fond a cererii de repunere în termen a apelului, în alt complet de judecată.

În motivarea recursului s-a indicat că încheierea contestată este neîntemeiată și pasibilă de a fi casată, deoarece instanța de apel a încălcat prevederile art. 432 alin. (3), lit. b) Cod de procedură civilă și anume că cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată,

fapt ce se demonstrează chiar și din conținutul încheierii contestate, pe motiv că lipsesc mențiuni despre examinarea cererii în lipsa părților. Așadar, încălcările admise au avut ca efect privarea apelantului de dreptul de a participa în ședința de judecată și a susține poziția sa în raport cu obiectul examinării, astfel fiind îngrădit dreptul la un proces echitabil garantat de actele internaționale a căror semnatar este Republica Moldova.

În conformitate cu art. 425 Cod de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Curtea de apel Chișinău a pronunțat încheierea contestată la data de 07 februarie 2019 și a expedit-o în adresa participanților la proces la 12 februarie 2019, drept dovadă servind copia scrisorii de expediere anexată la dosar. (f.d. 155)

Astfel, recursul, declarat la data de 27 februarie 2019, conform sigiliului aplicat pe plicul poștal (f.d. 164), este în termen.

Examinând recursul declarat, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră întemeiat și care urmează a fi admis cu casarea încheierii contestate, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 426 alin.(3) Cod de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

În conformitate cu prevederile art. 427 lit. b) Cod de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial încheierea, restituind spre rejudecare problema soluționată prin încheierea casată.

Din materialele cauzei rezultă că la 24 ianuarie 2019, conform ștampilei aplicate pe plicul poștal (f.d. 147), Federația Națională a Sindicatelor din Agricultură și Alimentație „Agroindsind” a depus apel motivat împotriva hotărârii din 20 aprilie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, solicitând repunerea apelului în termen, admiterea cererii de apel, casarea hotărârii contestate, cu emiterea unei noi hotărâri de respingere integrală a acțiunii.

Prin încheierea din 07 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău s-a respins ca neîntemeiată cererea apelantului privind repunerea în termen a apelului; s-a restituit ca tardiv apelul declarat de Federația Națională a Sindicatelor din Agricultură și Alimentație „Agroindsind” împotriva hotărârii din 20 aprilie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani.

Nefiind de acord cu soluția adoptată de către instanța de apel, la 27 februarie 2019, conform sigiliului aplicat pe plicul poștal (f.d. 164), Federația Națională a Sindicatelor din Agricultură și Alimentație „Agroindsind” a declarat recurs împotriva încheierii din 07 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău solicitând admiterea cererii de recurs, casarea încheierii contestate, cu restituirea în instanța de apel spre examinare în fond a cererii de repunere în termen a apelului, în alt complet de judecată.

Recurentul își exprimă dezacordul cu soluția adoptată de către instanța de apel prin faptul că examinarea cererii s-a petrecut în lipsa acestuia, nefiind înștiințat despre data, locul și ora ședinței de judecată.

Colegiul analizând argumentele recurentului în raport cu materialele cauzei consideră oportun de a relata prevederile art. 362 alin. (3) Cod de procedură civilă

care prevede că repunerea în termen de apel se face de către instanța de apel în cazurile și în ordinea prevăzute de art.116.

În conformitate cu art. 116 alin. (1), (2) Cod de procedură civilă, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță. Cererea de repunere în termen se depune la instanța judecătorească care efectuează actul de procedură și se examinează în ședință de judecată. Participanților la proces li se comunică locul, data și ora ședinței. Neprezentarea lor însă nu împiedică soluționarea repunerii în termen.

Din norma de drept citată rezultă că chestiunea privind repunerea în termenul de îndeplinire a unui act de procedură se soluționează în ședință de judecată.

Așadar, se reține că pentru aceste situații legiuitorul a stabilit anumite reguli de procedură, precum și modalități de exercitare a drepturilor procedurale, astfel încât liberul acces la justiție să nu fie afectat.

Exercitarea unui drept de către titularul său nu poate avea loc decât într-un anumit cadru, prestabilit de legiuitor, cu respectarea anumitor exigențe, între care și stabilirea unei ședințe de judecată, cu comunicarea acestui fapt apelantului pentru acordarea posibilității de a-și prezenta apărările pe care le consideră necesare.

Cu alte cuvinte, evitarea de către instanța de apel a înștiințării apelantului despre examinarea cererii de repunere în termenul de exercitare a căii de atac și a acordării posibilității participării acestuia la examinarea acestei chestiuni, deși dispozițiile art. 116 alin. (2) Cod de procedură civilă îi conferă această posibilitate, nu a dat dovadă de diligență în ceea ce privește asigurarea informării apelantului cu privire la desfășurarea ședinței de judecată prind examinarea cererii de repunere în termen a apelului, prin urmare, nu și-a respectat obligația de a asigura participarea efectivă la proces a părții apelante.

Mai mult, instanța nu a încercat în niciun fel să se asigure că aceasta urmează să informeze participanții la proces despre ședința de judecată stabilită pentru examinarea cererii de repunere în termen, pentru a acorda posibilitate, în mod special apelantului, de a putea participa la procesul care privea drepturile sale civile și de a prezenta o apărare în acest sens.

În circumstanțele enunțate și în contextul normelor de drept citate *supra*, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată cu certitudine încălcarea de către instanța de apel a normelor imperative de drept procedural referitoare la înștiințarea Federației Naționale a Sindicatelor din Agricultură și Alimentație „Agroindsind” despre examinarea cererii de repunere în termen a apelului, ori, din materialele dosarului rezultă cert că această procedură nu a fost exercitată, în condițiile când art. 116 alin. (2) Cod de procedură civilă stabilește expres acest fapt.

În contextul dat, Colegiul accentuează că necomunicarea în modul corespunzător de către instanțele de judecată a actelor de procedură către participanții la proces ar putea înfrânge principiul echității procedurii civile și îngreuna în mod inacceptabil dreptul subiecților la un proces echitabil, contrar standardelor înserate în art. 6 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

Astfel, se constată că cauza respectivă a fost examinată în absența Federației Naționale a Sindicatelor din Agricultură și Alimentație „Agroindsind”, deși drepturile și interesele acestuia au fost supuse soluționării, ceea ce servește drept

temei de casare a încheierii contestate și trimiterea cauzei spre rejudecare în Curtea de Apel Chișinău.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că s-a constatat într-o manieră certă încălcarea procedurii de examinare a cererii de repunere în termen a apelului, omisiune care nu poate fi corectată de către instanța de recurs la examinarea prezentului recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul declarat de către Federația Națională a Sindicatelor din Agricultură și Alimentație „Agroindsind”, de a casa încheierea din 07 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, cu trimiterea cauzei spre rejudecare în Curtea de Apel Chișinău, la etapa primirii cererii de apel depuse de Federația Națională a Sindicatelor din Agricultură și Alimentație „Agroindsind”.

În conformitate cu prevederile art. 427 lit. b), art. 428 Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de Federația Națională a Sindicatelor din Agricultură și Alimentație „Agroindsind”.

Se casează încheierea din 07 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Tudor Guțu împotriva Federației Naționale a Sindicatelor din Agricultură și Alimentație „Agroindsind” cu privire la obligarea recalculării și achitării diferenței salariului, a compensației de întârziere, completarea carnetului de muncă, repararea prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de judecată, cu trimiterea cauzei la rejudecare în Curtea de Apel Chișinău la etapa primirii cererii de apel depuse de Federația Națională a Sindicatelor din Agricultură și Alimentație „Agroindsind”.

Decizia nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul

Oleg Sternioală

Judecătorii

Galina Stratulat

Victor Burduh